

Videnskabelige Meddelelser

fra

den naturhistoriske Forening i Kjøbenhavn

for

Aaret 1910.

Udgivne af Selskabets Bestyrelse.

Med 3 Tavler, 1 Kort og 16 Figurer i Tøtten.

Syvende Aartis anden Aargang.

Kjøbenhavn.

Bianco Lunos Bogtrykkeri.

1911.

Vol. 63, 67-107

Bidrag til Kundskaben om de islandske Hydroider. II.

Af

B. Sæmundsson.

For 9 Aar siden publicerede jeg en lille Afhandling med ovenstaaende Titel i Naturhistorisk Forenings Videnskabelige Meddelelser for 1902, hvori der blev givet en Fortegnelse over de den Gang fra islandske Farvande kendte Hydroidpolyper. Siden den Tid er der blevet tilvejebragt et betydeligt Materiale af Hydroider fra forskellige Steder ved Islands Kyster. I 1902 blev der af Dr. A. Appelløf og Cand. mag. Ad. S. Jensen, ombord paa den norske Fiskeriundersøgelser-Damper „Michael Sars“, samlet Hydroider paa 3 Stationer (Nr. 90, 91 og 95) ved Sydostkysten, i 1903 og 1904 af Dr. Johs. Schmidt og Forfatteren, ombord paa det danske Havundersøgelser-Skib „Thor“, paa forskellige Steder ved Syd-, Øst- og Vestkysten. I 1905 foretoges Indsamlinger af stud. mag. Frits Johansen, ombord paa det danske Opmaalings-Fartøj „Beskytteren“, paa flere Steder ved Øst-, Syd- og Sydvestkysten og i 1908 af stud. mag. P. Kramp, ombord paa „Thor“, paa 6 Stationer ved Vest- og Nordkysten¹⁾. I Sommeren 1906 samlede Forfatteren igen en Del Hydroider ombord paa Trawleren „Coot“ i Faksebugtøen og endelig i 1908 og 1909 et betydeligt Materiale fra Motorbaad i Hunabugten, Isaffjords Dyb, Brede- og Faksebugten og disse Bugters Bifjorde.

¹⁾ Denne Samling modtog jeg i bestemt Tilstand under Udarbejdelsen af nærværende Afhandling.

Nov 1924

SAEMUNDSSON 1911

Nov 1924

Hr. Museums-Assistent Ad. S. Jensen overlod mig velvilligst sin Samling til Undersøgelse, ligesom Hr. Inspektør G. M. R. Levinson ikke blot har stillet Samlingerne fra „Thor“ og „Beskytteren“ til min Disposition, men som før beredvilligst hjulpet mig paa forskellige Vis, naar jeg har søgt hans Bistand. For disse Tjenester beder jeg de to Herrer, særlig den sidstnævnte, at modtage min bedste Tak.

De af Hr. Dr. A. Appellöf indsamlede Hydroider blev bestemt af Cand. Hj. Broch og anførte i et Arbejde over Hydroider, samlede i Nordhavet i Aarene 1900—1902 (Broch [7], Oversigts-tabel). Denne Samling, som tilfaldt Bergens Museum, blev ved Hr. Broch's Møllekomst velvilligst laant mig til Gennemsyn. For denne Imødekommenhed takker jeg nævnte Museum og Hr. Broch paa det bedste.

Det havde egentlig været min Tanke at offentliggøre dette Arbejde 3—4 Aar før, end det nu bliver Tilfældet, men forskellige Omstændigheder har bevirket, at jeg foretrak at lade det vente til nu, bl. a. den, at jeg i 1907 havde faaet bevilliget Penge af det islandske Althing til i de to næste Somre at foretage Fiskeriundersøgelser med Motorbaad i forskellige Fjorde paa Nordvest- og Vestkysten, netop paa Steder, hvor der aldrig før var blevet samlet Hydroider, og hvor jeg derfor ventede at kunne finde noget af Interesse. Desuden har norske Forskere, Frk. Kr. Bonnevie og særlig Hj. Broch i de senere Aar publiceret flere Afhandlinger om nordiske Hydroider, hvori der dels beskrives nye Arter, dels belyses flere interessante Forhold, f. Eks. Variation hos flere Hydroider, hvorfor det blev nødvendigt for mig at gennemgaa mit Materiale paany¹⁾.

Siden Fremkomsten af min første Afhandling er der intet publiceret særskilt om Islands Hydroider. I Beretninger fra unge,

¹⁾ Desværre havde jeg allerede sendt den største Del af Materialet fra Københavns Museum bort, inden jeg indsaa Nødvendigheden af at foretage en Revision, men ubeldigvis var et fornyet Laan af dette ikke muligt, inden Fremkomsten af dette Arbejde.

danske Zoologer, der i de senere Aar har foretaget Fiskeriundersøgelser ved Island, fra Opmaalingsfartøjer, anføres der, i Skildringer af det lavere Dyreliv, nogle faa, før kendte Hydroider. Disse vil blive taget med nedenfor under paagældende Arter. — Det eneste Arbejde af større Betydning for Kundskaben om islandske Hydroider i disse Aar er Broch's ovenfor omtalte Afhandling, der udkom i 1903. I denne anføres der 25 Arter fundne ved Island, hovedsagelig paa to Stationer (90 og 91)¹⁾. Af disse 25 Arter er 10 nye for Islands Fauna. Disse 10 Arter er:

1. *Corymorpha glacialis*, M. Sars.
2. *Halecium minutum*, Broch.
3. *Campanularia Hincksii*, Alder.
4. *Laföia pygmaa*, Alder.
5. *Laföia pocillum*, Hincks.
6. *Laföia symmetrica*, Bonnevie.
7. *Laföia gigantea*, Bonnevie.
8. *Thujaria Hjorti*, Broch (*T. laza*, Allm.).
9. *Thujaria (Sertularia) Fabricii*, (Levinson).
10. *Selaginopsis fusca*, Johnst.

I mit forrige Arbejde anførtes der 60 Arter, som kendte ved Island. I det følgende vil der blive tilføjet 22 nye Arter. Da nu de 10 ovenfor nævnte, af Broch fundne, Arter føjes til og én af de ældre stryges, beløber Antallet af de ved Island kendte Hydroider sig for Tiden til 91.

Jeg bemærkede i mit omtalte Arbejde, at det den Gang kendte Antal af islandske Hydroider „rimeligvis vilde vokse ved nærmere Eftersøgning“, og den islandske Hydroidfauna er da ogsaa siden bleven foreget med 32 Arter. Jeg maa dog antage, at Antallet vil kunne vokse endnu mere, thi uagtet der er blevet samlet paa mange forskellige Steder, ved Øst-, Syd- og Vestkysten, saa har det som Regel været mere pletvis eller tilfældigt og med andre

¹⁾ Flere af disse Arter, deriblandt et Par af de nye, havde jeg allerede fundet i Jensen's Samling, da jeg fik Broch's Afhandling at se.

Variation hos enkelte Arter, men en omfattende, systematisk Undersøgelse af disse Forhold, baseret paa et meget stort Materiale fra forskellige Egne, er endnu ikke bleven foretaget. Først naar en saadan Undersøgelse foreligger, kan man vente en solid Grundvold for Begrænsningen af de varierende Arter, og det bør derfor hilses med Glæde, at Hr. Broch i en nær Fremtid vil gøre Studier over disse Forhold. Denne Forsker har allerede gjort en god Betydelse med to af sine sidste Arbejder [10] og [12], navnlig det sidste, det store Arbejde over Hydroider fra arktiske Egne (Die Hydroiden der arctischen Meere). — Nedenfor vil jeg lejlighedsvis faa Anledning til at berøre Variationsforhold hos islandske Hydroider.

I den følgende Fortegnelse over de islandske Hydroider vil jeg, foruden at opføre de nye Arter og deres Findesteder samt nye Findesteder for de tidligere kendte Arter (i Rækkefølge fra Langanes rundt om Landet til højre), tillige opføre de øvrige kendte Arter, om hvilke jeg intet nyt har at meddele; jeg gør dette, for at denne Fortegnelse tillige kan blive en fuldstændig Liste over de for Tiden fra islandske Farvande kendte Hydroider. Den geografiske Udbredning vil kun blive angivet for de nye Arters (Broch's deri indbefattet) Vedkommende, og disse vil som før blive mærkede med en Stjerne (*) foran Navnet.

1. Underorden: *Gymnobiastea* (Athecata).

1. Fam. Clavidæ.

1. *Clava squamata* (Müller).

Strømfjörður paa Mýrar (Faxaflói), paa *Ascophyllum* i Stranden (B. Søm.). — Ellers er den ikke fundet uden for det af mig før, [35], S. 49, omtalte Omraade: Vestmannøerne — Akranes, uagtet jeg har søgt efter den paa flere Steder paa Vestkysten og ved Hunnbugten. Det samme gælder de 5 følgende Arter.

2. *Tarris neglecta* Lesson.

Se nærmere Forf. [35], S. 50.

Formaal, end netop det at finde Hydroider¹⁾. Og ved Nordkysten af Landet er der hidtil kun bleven samlet et ganske ringe Materiale. Jeg tror derfor, at der ved fortsatte Indsamlinger vil endnu findes mange for Faunaen nye Arter.

Samtidig med at Arternes Antal er blevet betydelig forøget, har det samme været Tilfældet med Findestederne for de tidligere kendte Arter, hvorved deres Udbredningsforhold er blevet bedre belyste. Dette gælder hovedsagelig de calyptoblaste Arter, især dem, som lever paa dybere Vand, hvorimod der ikke er fremkommet meget nyt til Oplysning om de gymnoblaste Hydroiders Udbredningsforhold, da disse er meget sparsomt repræsenterede i det nyere Materiale.

Naar der nu i det følgende vil blive opført 91 Hydroider tilhørende den islandske Fauna, maa jeg dertil føje den Bemærkning, at jeg ingenlunde anser dette Tal for absolut rigtigt. Grunden dertil er for det første den, at jeg muligvis har gjort mig skyldig i Fejlbestemmelser, især naar det Materiale, jeg har arbejdet med, har været tarveligt (daarligt konserverede eller ufuldstændige Eksemplarer), og jeg har manglet saavel godt Sammenligningsmateriale som den nødvendige Literatur. Dog tror jeg ikke, at Arternes Antal af denne Grund vil forandres meget. For det andet er Grunden den, at Arterne inden for mange af Hydroidernes Slægter som bekendt varierer i en betydelig eller endog meget høj Grad, saa at det ofte vil blive en Skønssag, hvorvidt et Eksemplar skal regnes til den ene eller den anden Art, selv om man har et rigeligt og godt Materiale til sin Raadighed; men naar det modsatte er Tilfældet, bliver Bestemmelsen vanskelig eller umulig.

Denne Variation hos flere Hydroid-Arter har man jo længe været fortrolig med, og jeg behøver, hvad det angaar, kun at henviser til, hvad Broch anfører i 1. Afsnit af sit nyeste Arbejde over Hydroiderne [12]. Flere Forfattere har paavist og omtalt

¹⁾ Saaledes blev den største Hydroid-Fangst, jeg var med til paa "Thor", gjort (ved Vestmannøerne), da der blev fisket med Yngeltrawl efter Fiskeyngel i Bunden.

— Vestmanneyjar („Thor“, St. 175, 1903 og St. 188, 1904), 53 m. og 66—75 m. (B. Søm.); indtil 17 cm. høje Rør. — Selt-jamarnes, Stranden (B. Søm.). — Faxaflói, 4 Kml. SSO. af Akranes, 40 m. (B. Søm.). — Breiðafjörður, Ólafsvík, 41 m. og 10 Kvml. SO. af Skor, „Beskytteren“, 53 m. (Børup). — Ísafjörðardjúp („Thor“, St. 137, 1904), 115—120 m. (Schmidt). — 24 Kml. VNV. af Ritur-Huk („M. Sars“, St. 182, 1903), 150—190 m. (Hjort). — Se nærmere Forf. [35], S. 51.

9. *Tubularia larynx* Ell.-Sol.

T. larynx, Hjort [21] II, S. 114.

Vestmanneyjar („Thor“, St. 188, 1904), 67—75 m., paa Ormerør (B. Søm.). — Samme Sted („Thor“, St. 175, 1903), 53 m. (B. Søm.). — Faxaflói, Garðsjór („Thor“, St. 278, 1904), 40 m. (Schmidt). — Breiðafjörður, 2 Kvml. NV. af Ballarár-Hrappsey, 16—18 m. (B. Søm.); paa *Laminaria*-Rødder. — Ísafjörður, 35—40 m. (B. Søm.); paa *Balanus porcatus* og Bryozoa. — 24 Kvml. VNV. af Ritur-Huk („M. Sars“, St. 182, 1903), 150—190 m. (Hjort). — Se nærmere Forf. [35], S. 51—52.

10. *Autiscus pulcher* B. Søm.

Se nærmere Forf. [34], S. 52.

11. *Amalthea islandica* Allm.

A. islandica, Schmidt [33], S. 20¹).

105 Kvml. Ø. af Langanes („Thor“, St. 50, 1903), 1440 m. (Schmidt); Bundtemperatur ÷ 0,95° C. — Se nærmere Forf. [35], S. 52.

12. *Corymorpha nutans* M. Sars.

C. nutans, Børup [13], S. 245—246.

Faxaflói, 8 Kvml. V. af Grótta Fyr, 38 m. (B. Søm.). — Breiðafjörður, Ólafsvík, 38—47 m. og 10 Kvml. SO af Skor, 53 m. „Beskytteren“ (Børup). — Se nærmere Forf. [35], S. 52.

¹) Bestemt af Hr. Inspektør Jøvensen.

3. *Coryne vernicularis* Hincks.

Se nærmere Forf. [35], S. 50.

4. *Coryne fruticosa* Hincks.

Se nærmere Forf. [35], S. 50.

5. *Syncoryne eximia* Allm.

Se nærmere Forf. [35], S. 50.

6. *Syncoryne Sarsii* Lovén.

Se nærmere Forf. [35], S. 50.

Som de tydeligste Skælmemærker inellem de nævnte to Arter af *Syncoryne* har jeg fundet, at hos *S. eximia* er der en tydelig, om end uregelmæssig, Leddeling paa Stammer og Grene; Stammerne bærer tætstillede, stærkt opad rettede Grene, Polyparietet er lyst hornfarvet, Hydrantherne bleggrøde; Højden 2—5 cm. Hos *S. Sarsii* er Ringdelingen svag eller manglende; Stammerne bærer faa, udstaaende Grene; Hydrantherne er orangerøde; Højden kun 2 cm. Disse Forhold varierer dog hos begge Arter, saa at Adskillelsen kan blive vanskelig. Det samme gælder vel ogsaa Arterne af *Coryne*-Slægten. Her vil sikkert Revisionen af et omfattende Materiale være nødvendig.

7. *Diptara fritillaria* (Haeckel).

Se nærmere Forf. [35], S. 51.

2. Fam. Tubulariidæ.

8. *Tubularia indivisa* L.

T. indivisa, Broch [7], Oversigtstabel.

— — — Hjort [21], II, S. 114.

— — — Børup [13], S. 245.

Løbmundarfjörður, 23—28 m. (B. Søm.). — 9 Kvml. SV. af Eystrahorn („M. Sars“, St. 90), 75 m. (Appellöf og Jensen). — 20 Kvml. OSO. af Papey („M. Sars“, St. 91), 150 m. (Appellöf).

13. *Corymorpha glacialis* M. Sars.

C. glacialis, Broch [7], Oversigtstabel.

9 Kvml. SV. af Eystrahorn („M. Sars“, St. 90), 75 m. (Appellöf) 30 mm. højt Eksemplar.

Øvrige Udbredning: Færøerne, nordlige Norge, Spitzbergen, Novaja Zemlja.

3. Fam. **Bougainvilliæ.**14. *Hydractinia echinata* v. Ben.

Se nærmere Forf. [35], S. 52.

15. *Podocoryne carnea* M. Sars.

Reyðarfjörður („Thor“, St. 50, 1904), 163 m. paa *Natica* (Schmidt). — ? Medballandsfjör („Thor“, St. 178, 1903), 75 m. (B. Sæm.). — Reykjavik i Stranden, paa *Natica* og *Balanus porcatus* (B. Sæm.). — Skötufjörður 20—30 m., paa en Snegleskal (B. Sæm.). — Se nærmere Forf. [35], S. 53.

16. *Eudendrium rameum* (Pall.).

c. 8 Kvml. Ø. for Seyðisfjörður, 120 m., paa Line (B. Sæm.). — 13 Kvml. SSO. af Vestmannaeyjar („Thor“, St. 172, 1903), 260—390 m. (B. Sæm.); en 11 cm. høj Koloni. — Grindavik paa opskyllede *Laminaria*-Rødder (B. Sæm.). — Se nærmere Forf. [35], S. 53.

*17. *Eudendrium ramosum* (L.).

Faxaflói, 10 Kvml. V. af Akranes, 40 m. og 16 Kvml. NV. af Akranes, 56 m. (B. Sæm.); en 12 cm. høj Koloni.

Øvrige Udbr.: Jan Mayen, nordlige Norge, Evropeas Vestkyst, Nordamerikas Østkyst, nordlige Stillehavs Kyster.

18. *Eudendrium capillare* Alder.

Faxaflói, 2 Kvml. Ø. for Keflavik („Thor“, St. 40, 1908), 34 m. (Kramp). — Hvalfjörður, 85—95 m., paa *Balanus porcatus* (B. Sæm.).

— Se nærmere Forf. [35], S. 53.

19. *Eudendrium rigidum*? Allm.

Grindavik, paa opskyllede *Laminaria*-Rødder (B. Sæm.), et stærkt ringet Eksemplar. — Rimeligvis bør et, i mit forrige Arbejde under *E. rameum* optøret Eksemplar, taget ud for Raubasandur af H. Jensen, henregnes til denne Art, hvis Bestemmelse dog i det hele er usikker, paa Grund af Eksemplarenes daarlige Forfatning. — Se nærmere Forf. [35], S. 53.

20. *Eudendrium insigne* Hincks.

Se nærmere Forf. [35], S. 53.

21. *Dicoryne conferta* (Alder).

Reyðarfjörður („Thor“, St. 50, 1904), 163 m., paa *Buccinum undatum* (Schmidt). — Hvalfjörður, 20—0 m. (B. Sæm.); en meget stor, indtil 10 mm. høj, Koloni paa en af *Fag. Bernhardus* beboet *B. undatum*-Skal. — Kolgrafa-fjörður, Snæfellsnes, 8—0 m., paa en *B. undatum*-Skal (B. Sæm.). — Hvammsfjörður, 45 m., paa en af *P. Bernhardus* beboet *B. undatum*-Skal (B. Sæm.). — Se nærmere Forf. [35], S. 54.

22. *Perigonimus repens* Wright.

Se nærmere Forf. [35], S. 54.

Paa et Par Steder i den indre Del af Faksebugten har jeg paa 26 og 70 m. Dybde fundet en Mængde levende *Astarte Banksii* og nogle *A. borealis* bevoxede med Rørene af en *Perigonimus*, som ikke kan bestemmes nærmere. Ligeledes har jeg fundet en frodig Bevoksning af Rørene af en ubestemtelig *Perigonimus*-Art paa Laaget af *Bucc. undatum*, paa 60 m. Dybde udfor Skagaströnd, Hunabugten. Muligvis høre de alle til *P. repens*.

23. *Bougainvillaea muscus* Allm.

Se nærmere Forf. [35], S. 54.

2. Underorden: *Calypptoblastea* (Thecaphora).

4. Fam. Campanulariidae.

24. *Campanularia volubilis* (L.).

C. volubilis, Broch [7], Oversigtstabel.

— Børup [13], S. 246.

Hjeraðsflói („Thor“, St. 214, 1904), 28—47 m., paa *Laom. longissima* (B. Søm.). — Djúpvogur, 15 m., paa *Diph. filicula* (H. Jónsson). — 9 Kvml. SV. af Eystrahorn („M. Sars“, St. 90), 75 m. (Appellöf). — Vestmanneyjar („Thor“, St. 115, 1903), 53 m., paa *Diph. abietina* og *Hydrallmania* (B. Søm.). — Faxaflói, Garðsjór („Thor“, St. 278, 1904), 40 m., paa *Diph. abietina* (Schmidt). — Faxaflói, 2 Kvml. Ø. for Keflavík („Thor“, St. 40, 1908), 34 m., paa *Hydrallmania* og 8½ Kvml. NV. af Gróttu Fyr („Thor“, St. 34, 1908), 50 m., paa *Diph. abietina* (Kramp). — Hvalfjörður („Thor“, St. 167, 1904), 46 m., paa *Sert. tenera* (Schmidt). — Samme Sted, 85—95 m., paa *Diph. abietina* (B. Søm.). — Breiðafjörður 9 Kvml. SO. af Skor, 13—23 m. „Beskytteren“ (Børup). — Samme Fjord, 1 Kvml. SO. af Vaðstakksey, 37—64 m., paa *Halec. tenellum* (B. Søm.). — Patreksfjörður („Thor“, St. 59, 1908), 50—15 m., paa *Diph. abietina* (Kramp). — Arnarfjörður („Thor“, St. 146, 1904), 62 m., paa *Diph. abietina* (Schmidt). — Se nærmere Forf. [35], S. 54.

25. *Campanularia integra* Mc. Gilliv.

Vopnafjörður, paa *Delesseria* i Stranden (B. Søm.). — Vestmanneyjar, i Stranden, paa *Hyas* (B. Søm.). — Grindavík, paa Roden af opskullede Laminarier (B. Søm.). — Faxaflói, 2 Kvml. Ø. for Keflavík („Thor“, St. 40, 1908), paa en Bryozo (Kramp). — Reykjavík, 4—6 m., paa Laminarier (H. Jónsson). — Samme Sted, i Stranden, paa *Myt. modiolus* og paa en Bøje (B. Søm.). — Hvaleysjar (Faxaflói), 10—26 m., paa *Delesseria* og *Laminaria-Rødder* (B. Søm.). — Breiðafjörður, 1 Kvml. SO. af Vaðstakksey, 37—64 m., paa *Delesseria* og 2 Kvml. NV. af Ballarar-Hrappsey,

16—18 m., paa *Delesseria* (B. Søm.). — Arnarfjörður, paa opskyllet *Laminaria* (B. Søm.). — Ísafjörðardjúp („Thor“, St. 137, 1904), 115—120 m., paa *Tub. indivisa* (Schmidt). — Se nærmere Forf. [35], S. 55.

Den af mig før (l. c.) omtalte Variation i Bøgerne hos denne Art er ogsaa meget tydeligt fremtrædende hos de ovenfor anførte Eksemplarer. Snart er der Kolonier, hvor alle Bøgerne er tragtformede og tyndvægede (Ísafjörðardjúp), snart Kolonier, hvor der er tragtformede, tyndvægede og klokkeformede, tykvægede Bøgere imellem hinanden (Faxaflói, Breiðafjörður).

*26. *Campanularia groenlandica* Levinsen.

9 Kvml. SV. af Eystrahorn („M. Sars“, St. 90), 75 m., paa *Tub. indivisa*, *Bonneviella* og *Diph. fallax* (Jensen). Gonothekeer tilstede.

Øvrige Udbr.: Vest- og Østgrønland, nordlige Norge, Beeren Eiland, Hvide Hav, Kara Havet, sibiriske Ishav til Alaska.

27. *Campanularia Hincksii* Alder.

C. Hincksii, Broch [7], Oversigtstabel.

9 Kvml. SV. af Eystrahorn („M. Sars“, St. 90), 75 m. (Appellöf). — Vestmanneyjar („Thor“, St. 175, 1903), 53 m., paa *Tub. indivisa* og *Laf. dumosa* (B. Søm.). — Gonothekeer tilstede. — Et af Eksemplarerne fra sidstnævnte Lokalitet viser det ejendommelige Forhold, at 3—4 Stolo-Rør, som løber jævnsides hen ad deres Underlag, Røret af *Tub. indivisa*, bøjer alle paa én Gang ud fra dette og lægger sig sammen til en frit opragende, c. 1 cm. lang, Stamme, fra hvilken Bøgerstilkene vokser ud til alle Sider, hvorved denne Del af Kolonien faar en vis Lighed med *C. verticillata*.

Øvrige Udbr.: Storbritannien, Færøerne, Norges Vestkyst, Beeren Eiland, Nordamerikas Østkyst.

28. *Campanularia Johnstonii* Alder.

Vestmanneyjar („Thor“, St. 175, 1903), 53 m., paa *Liph. abietina* (B. Søm.). — Samme Sted („Thor“, St. 188, 1904), 66—

75 m., paa forskellige Hydroider (B. Sæm.). — Faxaflói, Garðsjór („Thor“, St. 278, 1904), 40 m., paa *Diph. abietina* (Schmidt). — Faxaflói, 2 Kvml. Ø. for Keflavík („Thor“, St. 40, 1908), 84 m., paa *Diph. flicula* (Kramp). — Reykjavík, Stranden (B. Sæm.). — Gonothekeer har jeg ikke kunnet finde. — Se nærmere Forf. [35], S. 56.

29. *Campanularia verticillata* (L.).

C. verticillata, Broch [7], Oversigtstabel.

9 Kvml. SV. af Eystrahorn („M. Sars“, St. 90), 75 m. (Appellöf). — 20 Kvml. SO. af Metalland, 109 m. (Fr. Johansen). — Vestmanneyjar („Thor“, St. 175, 1903), 53 m., paa *Tub. indivisa* og *Laf. gracillima* (B. Sæm.). — Samme Sted („Thor“, St. 188, 1904), 66—75 m. (B. Sæm.). En Mængde store, indtil 7 cm. høje, Kolonier. — Faxaflói, 2 Kvml. Ø. for Keflavík („Thor“, St. 40, 1908), 34 m. (Kramp), og 8 Kvml. V. af Gróttá Fyr („Thor“, St. 167, 1904), 38 m. (B. Sæm.). — Hvalfjörður, 85—95 m., paa *Cardium ciliatum* (B. Sæm.). Mange, indtil 6,5 cm. høje, Kolonier. — Breiðafjörður, 1 Kvml. SO. af Vaðstakksey, 37—64 m., paa *Pecten islandicus* (B. Sæm.). — Hvammsfjörður, 45 m., paa *Hydrallmania* (B. Sæm.). — Se nærmere Forf. [35], S. 56.

Allerede ved en flygtig Betragtning lægger man Mærke til en betydelig Variation, saavel i Hydrothekernes Form, som i Tændernes Højde, inden for hver enkelt Koloni. Gonothekeer er ofte til Stede i et stort Antal.

30. *Laomedea flexuosa* (Hincks).

Skerjafjörður (nær ved Reykjavík), paa *Zostera* (H. Jónsson). — Skarðstöð (ved Breiðafjörður), paa *Ascophyllum* i Stranden (B. Sæm.). — Se nærmere Forf. [35], S. 56¹⁾.

¹⁾ Broch gør [12], S. 228, Note, opmærksom paa, at jeg i mit forrige Arbejde (l. c.) sikkert maa have blandet to Arter sammen, fordi jeg 1) omtaler *L. flexuosa* som fundet paa dybere Vand (indtil 60 m. Dybde) og 2) har iagttaget den med Meduser. Hvad det første Punkt angaar, at denne *ausgesprochen litorale* Art ikke skulde leve paa

31. *Laomedea geniculata* (L.).

Obelia geniculata, Børup [13], S. 245.

Vestmanneyjar, i Stranden paa *Hugas* (B. Sæm.). — Faxaflói, 2 Kvml. Ø. for Keflavík („Thor“, St. 40, 1908), 84 m., paa en Bryozo og 8½ Kvml. NV. af Gróttá Fyr („Thor“, St. 34, 1908), 50 m. (Kramp). — 10 Kvml. NV. af Gróttá Fyr, 22 m. (B. Sæm.). — Straumfjörður paa Mýrar, paa Tang i Stranden (B. Sæm.). — Hvalseyjar (Faxaflói), 10—26 m., paa *Hugas* (B. Sæm.). — Kolgrafa-fjörður, 15—0 m., Breiðafjörður, ved Súgandisey, 10—15 m. og ud for Skarðstöð, 6—8 m., paa Laminarier (B. Sæm.). — c. 9 Kvml. SO. af Skor, 13—28 m. (Børup). — Skótufjörður (Ísafjarðar djúp), 18—0 m., paa Laminarier (B. Sæm.). — Kollafjarðarnes (ved Húnaflói), paa opskyllet Tang og paa Drivtømmer (G. G. Bárðarson). — Hrítafjörður, 6—0 m., paa Laminarier (B. Sæm.). — Eyjafjörður, paa *Lernæa branchialis*, i Gællerne paa en ung Torsk, pilket ved Hrisey (Postdamper „Ceres“). Det lod til, at den befandt sig vel paa dette ejendommelige Voksested, thi den voksede meget frodigt paa en stor Del af Snyltekrebsens frie Overflade. — Se nærmere Forf. [35], S. 57.

Medens de fleste af de her anførte Eksemplarer viser sig normale i alle Forhold, udmærker Kolonierne fra „Thor“s St. 34 sig ved en særlig svag Udvikling af de fortykkede Partier, saavel paa Hydrothekernes Yderside (abcauline Side), som i Diaphragmets periferiske Del og Stammens Led under Hydrothek - Stilkens Fæste,

saa store Dybder, som dem, jeg angiver, saa maa jeg dertil bemærke, at Levinsen oplyser [24], S. 379, at den er fundet i danske Farvande og i Østersøen paa Dybder indtil 30 Fv. (56 m.), og da skulde den vel ogsaa kunne leve paa lignende Dybder ved Islands Sydvest-Kyst. Desværre har jeg nu intet af disse Eksemplarer hos mig, saa jeg kan ikke undersøge, om jeg har gjort mig skyldig i en Fejlbestemmelse; Eksemplarer fra 8 Steder i Kystregionen viser sig alle at være rigtig bestemte. Muligvis har jeg dog forvekslet den med den nedenfor omtalte spinkle Form af *L. geniculata*. — Angaaende det andet Punkt maa jeg oplyse, at jeg har set den med Kønsindivider til de angivne Tider, men det skyldes en Lapsus, at jeg har brugt Udtrykket *Meduser* om de i Gonothekerne sig udviklende Gonothorer.

hvorved de faar en betydelig Lighed med *L. flexuosa* (se Fig. 1). Denne Form nærmer sig vistnok til den af Hincks [18], S. 150 omtalte, fine Form.

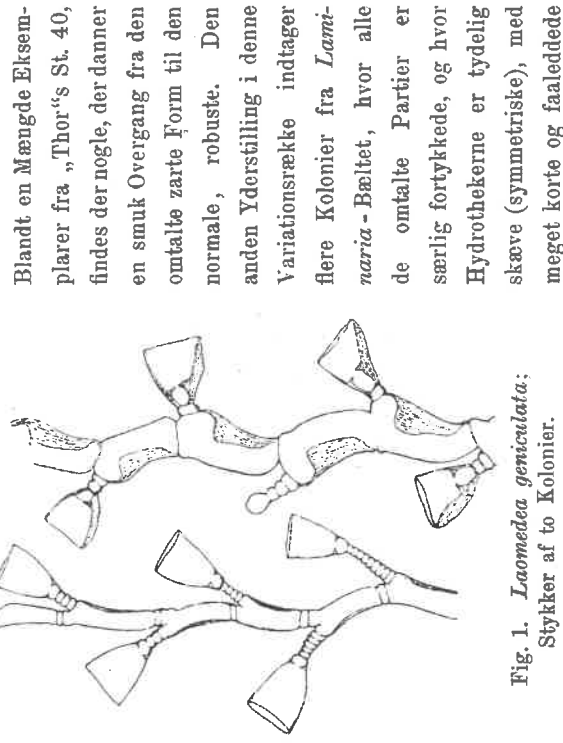

Fig. 1. *Laomedea geniculata*;
Stykker af to Kolonier.

Stilke (se Fig. 1 og mit ældre Arbejde [35], S. 57 og Tab. 1, Fig. 4). —

32. *Laomedea gracilis* M. Sars.

Vestmanneyjar („Thor“, St. 188, 1904), 63—75 m., paa *Sert. tenera* (B. Sæm.). — Faxaflói, 2 Kvml. Ø. for Keflavik („Thor“, St. 40, 1908), 34 m., paa en Muslingeskal, og 8½ Kvml. NV. af Gróttta Fyr („Thor“, St. 34, 1908), 50 m., paa *Hydrallmania* (Kramp). — Hvalfjörður, 85—95 m., paa *Thuj. salicornia* (B. Sæm.). — Hvammsfjörður, 45 m., paa *Hydrallmania* (B. Sæm.). — Se nærmere Forf. [35], S. 48.

*33. *Laomedea hyalina* Hincks.

20 Kvml. OSO. af Papey („M. Sars“, St. 91), 150 m., paa *Bonnevillea* (Jensen). — Vestmanneyjar, 28—38 m., paa *Anomia patelliformis* (H. Jónsson). — Samme Sted („Thor“, St. 188, 1904),

66—75 m., paa Hydroider (B. Sæm.). — Faxaflói, 2 Kvml. Ø. for Keflavik („Thor“, St. 40, 1908), 34 m., paa *Zostera* og *Dipl. filicula*, og 8½ Kvml. NV. af Gróttta Fyr („Thor“, St. 34, 1908), 50 m., paa *Hydrallmania* (Kramp). — Hvalfjörður, 85—95 m., paa *Sert. tenera* (B. Sæm.). — Hvalseyjar (Faxaflói), 10—26 m., paa *Hýas* (B. Sæm.). — Breiðafjörður, 1 Kvml. SO. af Vaðstakksey, 37—64 m., paa *Hýas* og *Delesseria* (B. Sæm.). — Skjalfanfáflói (Bunden) („Thor“, St. 74, 1908), 37—19 m., paa en Bryozo (Kramp). — Langanes („Thor“, St. 78, 1908), 45 m. (Kramp).

Hos Eksemplarerne fra Vestmännerne varierer Hydrothekernes Form, saavel som Tændernes Størrelse og Form, indenfor hver enkelt Koloni i den Grad, at det kan være vanskeligt at holde den ude fra *L. Lovénii*, hvad ogsaa andre Forskere har erfaret (jvfr. Broch [12], S. 189).

Øvrige Udbr.: Færøerne, Shetland, Skotland, Nordseen, Skagerak, Norges Vestkyst, Spitzbergen, Beeren Eiland, nordlige Norge til Berings Strædet, det nordlige Stille Havs Kyster, Grønlands Vestkyst.

34. *Laomedea gelatinosa* (Pall).

Faxaflói, 2 Kvml. Ø. for Keflavik („Thor“, St. 40, 1908), 34 m. (Kramp). Et lille Stykke af en Stamme, med afnækkede Grene og kun nogle faa Hydrotheker.

Som meddelt [35], S. 58, har jeg fundet store Kolonier af dem opskyllede i Borgarfjörður (Faxaflói) og mente derfor, at den maatte være hyppig paa lavere Vand der udenfor. I Sommeren 1909 søgte jeg efter den paa mange Steder, baade inde i nævnte Fjord og uden for den, men fandt den ikke.

35. *Laomedea longissima* (Pall).

Héraðsflói („Thor“, St. 219, 1904), 28—47 m. (B. Sæm.). — Vestmanneyjar („Thor“, St. 175, 1903), 53 m., paa *Tub. indivisa* og Ormerør (B. Sæm.). — Samme Sted („Thor“, St. 188, 1904), 80 m. (B. Sæm.). — Faxaflói, 8 Kvml. VSV. af Gróttta Fyr, 28—

Vidensk. Meddel. fra den naturh. Foren. 1911. Bd. 63.

34 m., paa *Macoma calcarea* (B. Søm.). — Reykjavik, paa en Bøje (B. Søm.). — Hvalseyjar (Faxaflói), 10—26 m., paa Laminarier (B. Søm.). — Hrítafjörður, 20—30 m., Kjørseyri ved nævnte Fjord, 6—0 m., og Borðeyri ved samme Fjord, 20—0 m., paa Laminarier (B. Søm.). — Gásir ved Eyjafjörður, paa Laminarier (Ól. Davíðsson). — Højden af de største Eksemplarer er 14—17 cm.

Den af mig før [35], S. 59, omtalte Variation i Hydrothekernes Form og Tandudstyr er ligeledes stærkt udpræget hos enkelte Kolonier i ovenfor omtalte Materiale, især hos Eksemplarerne fra de 3 førstnævnte Stationer.

Se nærmere Forf., I. c.

5. Fam. **Bonnevilleidæ.**

36. *Bonneviella grandis* (Allm.).

Lafóa gigantea, Bonnevie [5], S. 68.

— — — , Broch [7], Oversigtstabel.

— — — , Hjort [21], II. S. 114.

Bonneviella grandis, Broch [11], S. 198.

Denne kæmpemæssige Hydroid blev først fundet i evropæiske Have (Moldøen ved Norges Vestkyst) under den norske Nordhavskspedition og beskrevet af Bonnevie (l. c.) under Navnet *Lafóa gigantea*. Senere har det vist sig, at den er identisk med den af Allman beskrevne Art *L. grandis* fra Japan. Ved indgaaende Undersøgelse af dens Bygning er Broch kommet til det Resultat, at den maa opstilles som hørende til en særskilt Familie.

c. 8 Kvml. Ø. for Seyðisfjörður, 110 m. (B. Søm.); fisket op paa Line. — 20 Kvml. OSO. af Papey („M. Sars“, St. 91), 150 m. (Jensen); indtil 20 cm. høje Kolonier. — 9 Kvml. SV. af Eystrahorn („M. Sars“, St. 90), 75 m. (Appelløf og Jensen). — 24 Kvml. VNV. af Ritur Huk („M. Sars“, St. 183, 1903), 150—190 m. (Hjort).

Øvrige Udbr.: Norges Vestkyst, Japan, Alaska.

6. Fam. **Lafœidæ.**

37. *Lafœa pygmaea* Alder.

L. pygmaea, Broch [7], Oversigtstabel.

20 Kvml. OSO. af Papey („M. Sars“, St. 91), 150 m., paa *Sertularia fusca* og *Hydrothalia*, og 9 Kvml. SV. af Eystrahorn („M. Sars“, St. 90), 75 m. (Appelløf). — Selv har jeg ikke set den.

Øvrige Udbr.: Færøerne, Storbritannien, Nordsøen, Skagerrak, Norges Vestkyst, Jan Mayen, Beeren Eiland til Karahavet, Nordamerikas Østkyst.

38. *Lafœa pocillum* Hincks.

L. pocillum, Broch [7], Oversigtstabel.

9 Kvml. SV. af Eystrahorn („M. Sars“, St. 90), 75 m. (Appelløf). — Breiðafjörður, 2 Kvml. NV. af Ballarár-Hrappsey, 16—18 m.; i Mængde paa *Delesseria* (B. Søm.). — Ud for Vestlandet paa dybt Vand, paa *Diph. abietina* (Kr. Bjarnason).

Øvrige Udbr.: Labrador, Grønlands Vestkyst, Storbritannien, Hvide Hav, Karahavet til Beringstrædet og Alaska.

39. *Lafœa symmetrica* Bonnevie.

L. symmetrica, Broch [7], Oversigtstabel.

20 Kvml. OSO. af Papey („M. Sars“, St. 91), 150 m., paa *Ant. antennina* (Appelløf og Jensen). Gonotheker ikke tilstede.

Øvrige Udbr.: Færøerne, Nordlige Norge, Beeren Eiland.

40. *Lafœa fruticosa* M. Sars.

52 Kvml. Ø. for Langanes („Thor“, St. 137, 1904), 540—350 m., paa en Svamp (B. Søm.); fisket op paa Line. — 20 Kvml. Ø. for Seyðisfjörður, 253 m. (Wandel). — c. 8 Kvml. Ø. for samme Fjord, 110 m. (B. Søm.); fisket op paa Line. — Reyðarfjörður („Thor“, St. 49, 1904), 95 m. (Schmidt). — 20 Kvml. OSO. af Papey („M. Sars“, St. 91), 150 m. (Appelløf og Jensen). — Ísa-fjardjúp („Thor“, St. 217, 1904), 115—120 m., paa *Sert.*

tamarisca og *Tub. indivisa* (Schmidt). — Se nærmere Forf. [35], S. 59.

Hos Eksemplaret fra Reyðarfjörður var de fleste af Hydrothekeerne faldne af, dog var der af nogle den nederste Del tilbage, lukket af et indad hvælvet Laag (Vinterdale?; det er taget den 30. April; Bundtemperatur 1,20°).

41. *Lafoëa gracillima* (Alder).

L. gracillima, Broch [7], Oversigtstabel.

Ca. 8 Kvml. Ø. for Seyðisfjörður, 110 m. (B. Sæm.); fisket op paa Line. — 20 Kvml. OSO. af Papey („M. Sars“, St. 91), 150 m. (Appellöf). — 9 Kvml. SV. af Eystrahorn („M. Sars“, St. 90), 75 m., paa *Bonneville* (Jensen). — 27 Kvml. SV. af Ingólfshöfði, 110 m., „Beskytteren“ (Fr. Johansen). — 5 Kvml. SO. af Vestmanneyjar („Thor“, St. 163, 1903), 157 m. (B. Sæm.). — 32 Kvml. S. af Selvogstangar („Thor“, St. 176, 1904), 170 m. (B. Sæm.). — Se nærmere Forf. [35], S. 60.

Jeg gjorde i mit forrige Arbejde, l. c., den Bemærkning, at jeg ingen Overgangsformer havde set imellem disse to sidstnævnte Arter. Men ved Undersøgelsen af et større Materiale af begge har jeg truffet Former, især af *L. fruticosa*, som udfylder Kløften imellem disse to Arter i den Grad, at det i enkelte Tilfælde har været ret vanskeligt at holde dem ud fra hinanden. Broch har [9 og 10] gjort nærmere Rede for disse to og den følgende Arts Variationsforhold. Ligesom *L. fruticosa* paa den ene Side nærmer sig til *L. gracillima*, lader det til, at den paa den anden Side optræder i Former, der nærmer sig til *L. symmetrica*; men da jeg kun har haft et ringe Materiale af denne Art til Undersøgelse, skal jeg ikke udtale mig nærmere om denne Sag. Gonotheke („Coppinier“) af *Lafoëa*-Arterne har jeg kun sjælden fundet.

42. *Lafoëa dumosa* Flem.

L. dumosa, Broch [7], Oversigtstabel.

c. 8 Kvml. Ø. for Seyðisfjörður, 110 m. (B. Sæm.); fisket paa Line. — 9 Kvml. SV. af Eystrahorn („M. Sars“, St. 90), 75 m.

(Appellöf). — 9 $\frac{1}{2}$ Kvml. SV. af Ingólfshöfði, 100 m.; „Beskytteren“ (Fr. Johansen). — 13 Kvml. SSO. af Vestmanneyjar („Thor“, St. 171, 1903), 266 m. (B. Sæm.). — Vestmanneyjar („Thor“, St. 188, 1904), 66—75 m., paa *Hydractinia*, og samme Sted („Thor“, St. 175, 1903), 53 m., paa *Tub. indivisa* og Smaastene (B. Sæm.). — Hvalfjörður, 85—95 m., paa *Diph. abietina* og *Pect. islandicus* (B. Sæm.). — Breiðarfjörður, 1 Kvml. SO. af Vabstakksøy, 37—64 m., paa Ormerør og *Delesseria* (B. Sæm.). — Se nærmere Forf. [35], S. 60.

Hos flere Kolonier, især dem fra „Thor“ St. 175 og fra sidste Lokalitet, findes der en Antydning til Spiraldrejning af Hydrotek-Stilken (c. $\frac{1}{2}$ Omdrejning), særlig hos de Hydroteker, der udspringer fra Stole, i Lighed med hvad Broch omtaler [10]. Herved faar Hydrotekerne en vis Lighed med dem hos *L. gracillima*.

43. *Filellum serpens* (Hass.).

Lafoëa serpens, Broch [7], Oversigtstabel.

Reyðarfjörður, 110 m. (B. Sæm.). — Fåskrúðsfjörður, paa *Sert. cupressina* (Hørring). — 20 Kvml. OSO. af Papey („M. Sars“, St. 91), 150 m., paa *Hydractinia* (Appellöf og Jensen). — 9 Kvml. SV. af Eystrahorn („M. Sars“, St. 90), 75 m. (Appellöf). — 9 $\frac{1}{2}$ Kvml. SV. af Ingólfshöfði, 100 m.; „Beskytteren“ (Fr. Johansen); med Gonotheke. — Vestmanneyjar („Thor“, St. 175, 1903), 53 m. og samme Sted („Thor“, St. 188, 1904), 66—75 m. (B. Sæm.). — Faxafloi, Garðsjór („Thor“, St. 278, 1904), 40 m. (Schmidt). — 2 Kvml. Ø. for Koflavik („Thor“, St. 40, 1908), 34 m. (Kramp). — 7—8 Kvml. Ø. af Garðskagi, 40 m. (B. Sæm.). — 8 $\frac{1}{2}$ Kvml. NV. af Grótta Fyr („Thor“, St. 34, 1908), 50 m., paa *Hydractinia* (Kramp). — Patreksfjörður („Thor“, St. 59, 1908), 50—15 m. (Kramp). — Ud for Vestlandet, paa dybt Vand (Kr. Bjarnason). — Hvor andet ikke er angivet, er den fundet voksende paa *Diph. abietina*. — Se nærmere Forf. [35], S. 61.

44. *Grammaria abietina* (M. Sars).

20 Kvml. OSO. af Papey („M. Sars“, St. 91), 150 m., paa *Balanus* (Jensen). — 9¹/₂ Kvml. SV. af Ingólfshöfði, 100 m., „Beskytteren“ (Fr. Johansen). — Se nærmere Forf. [35], S. 61.

45. **Grammaria immersa* Nutting.

C. 8 Kvml. Ø. for Seyðisfjörður, 110 m. (B. Sæm.); mange Kolonier, fisket op paa Lüne.
Øvrige Udbr.: Grønlands Østkyst, Spitzbergen, Beeren Eiland, Murmankysten, Asiens Nordkyst til Beringstrædet og Alaska.

46. **Lictorella Levinsoni*, n. sp.

Descriptio: Hydrorhiza e tubis irregulariter curvatis constans rete quoddam plus minusve densum, per substratum extensum format. — Hydrocaulis erectus, compositus, ramosus. Ramuli ipsi compositi, distichi, irregulariter alternantes. Pinnulæ articulatae simplices distichæ, regulariter alternantes. Hydrothecæ, 2—4 cuique internodio affixæ, sat magnæ, anguste campanulatæ (latitudo maxima dimidium longitudinis fere æquans), diaphragmate conspicuo a pedunculo sejunctæ. Pedunculus lævis, dimidium longitudinis hydrothecæ fere æquans, ad basin constrictione a processu, ab ramulo exeunte, distinctus.

Gonothecæ aut hydrocauli, aut ramulis affixæ, series densas (scapas) formantes. Gonothecæ singulæ ovatæ, in superiore parte tubulis duobus oppositis, incurvatis, apertura circulari ad basin versa, instructæ (in toto anchoriformes).

Nematothecæ calyciformes per coloniam sparsæ, præsertim ad basin pedunculorum hydrothecarum et inter gonothecas, reperiuntur.

Altitudo coloniarum c. 55 mm.

Habitat ad oram meridionalem Islandiæ, prope insulas Vestmanneyjar, profund. 510 m.

Hydrorhiza danner et Overtræk af uregelmæssig bugtede Rør paa Underlaget. Stammen er opret, sammensat, dannet af flere sammenvoksede Rør, hvoraf et ligger centralt, mens de andre

ordner sig mere eller mindre regelmæssig uden om det. Kolonien er fjerformet, gentagne Gange grenet, med afvekslende 2-radede Grene. Grenene af 1. Orden er sammensatte, de andre usammensatte og dannede paa den Maade, at et af de periferiske Rørenten bøjer ud fra Stammen (Grenen), eller forgrener sig.

Hydrothekerne er afvekslende, 2-radede (dog hyppig bøjede opad), smalt klokkeformede, med en tydelig udfaldende Rand og

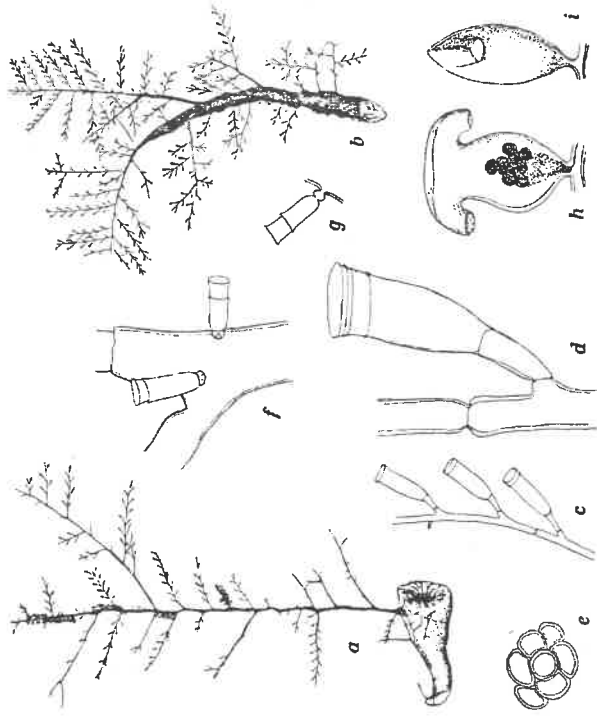

Fig. 2. *Lictorella Levinsoni*. a. En fuldvoksen Koloni med Gonotheker, paa *Oculina*. ¹/₁. b. Unge Kolonier paa en *Paramuricea*-Gren. ¹/₁. c-d. Brudstykker af Grene med Hydrotheker. e. Tværsnit af Stammen, visende det centrale og de periferiske Rør. f. Stykke af en Gren med to Nematotheker. g. Et Nematothek. h-i. Et Gonothek, set fra Siden og fra Fladen.

cirkekrund Aabning, omtrent dobbelt saa høje som vide, hyppig med Fornyelsesringe ved Randen. De begrænses foruden af et veludviklet Diaphragma, som skiller dem tydelig fra Stilkene. Denne er temmelig kort, glat (uden nogen Antydning til Spiraldrejning eller Ringdeling) og smalner lidt af nedefter. Den er ved en Indsnævring tydelig skilt fra et lille Fremspring paa Grenen, hvortil den er fæstet.

Gonothekerne er samlede i tætte Rækker (Scapus) paa flere Steder af den øverste Del af Stammen og (hos det ene af mine Eksemplarer paa én af) Grenene. De er meget karakteristiske af Form, søgformede og forsynede med to modsatte, temmelig vide, nedad krummede Mundingsrør, som vender Aabningen nedad, hvorved de som Helhed bliver nogenlunde ankerformede. Foroven har de en temmelig skarp Kant. De staar tværstillede i Rækkerne.

Nematophorer findes hos denne Art, hvad der ikke skal være Tilfældet med andre Arter af denne Slægt. De forekommer især imellem Gonothekerne (i Scapus) og enkelte eller parvis ved Grunden af Hydrothekstilkene, sjældnen i en større Afstand fra disse. De er bægerformede, med udadbøjet Rand og en ganske kort, tilleddet Stilk. De viser én eller flere Fornylsesringe paa Midten eller nær ved Munden, hvorved de faar en vis Lighed med Hydrothekerne hos *Halecium*.

Den er kun fundet paa ét Sted: 9 Kvml. SSO. af Vestmanneyjar („Thor“, St. 168, 1903), 510 m., paa Koraller (*Ocutina* og *Paramuricea*) i to Eksemplarer, hvoraf det ene er ungt og uden Gonotheker.

Øvrige Udbr. ukendt.

7. Fam. Campanulinidæ.

47. *Opercularella lacerata* (Johnst.).

Reyðarfjörður („Thor“, St. 49, 1904), 95 m., paa *Halec. labrosum* (Schmidt). — 2 Kvml. Ø. for Keflavik („Thor“, St. 40, 1908), 34 m., paa en Bryozo (Kramp). Et ganske lille Eksemplar. — Se nærmere Forf. [35], S. 61.

48. *Calycella syringa* (L.).

Djúpavogur, 15 m., paa *Diph. filicula* (H. Jónsson). — 2 Kvml. OSO. af Papey („M. Sars“, St. 91), 150 m., paa *Bonneviella* (Jensen). — Vestmanneyjar („Thor“, St. 175, 1808), 53 m., paa *Hydrallmania* (B. Søm.). — Samme Sted („Thor“, St. 188, 1904), 66—75 m. (B. Søm.). — Grindavik, opskyllet, paa *Diph. filicula*

(B. Søm.). — Faxaflói, sydlige Del, mange Steder, 23—56 m., paa forskellige Hydroider (Kramp, Schmidt, B. Søm.). — Hvalfjörður („Thor“, St. 167, 1904), 46 m., paa *Sert. tenera* (Schmidt). — Samme Fjord, 85—95 m., paa *Camp. verticillata*, *Thugaria laza* og *Halec. halecinum* (B. Søm.). — Breiðarfjörður, 1 Kvml. SO. af Vaðstaktsey, 37—64 m., paa flere forskellige Hydroider (B. Søm.). — Skjálfandi („Thor“, St. 74, 1908), 37—19 m., paa en Bryozo (Kramp). — Se nærmere Forf. [35] S. 61.

49. **Cuspidella humilis* Hincks.

8¹/₂ Kvml. NV. af Gróttla Fyr („Thor“, St. 34, 1908), 50 m., paa *Diph. filicula* (Kramp).

Øvrige Udbr.: Davisstrædet, Grønlands Østkyst, Storbritannien, Nordsøen, Skagerrak, nordlige Norge, Spitzbergen, Asiens Nordkyst.

50. *Lafoëina maxima Levinson.

Hrítafjörður, 45 m., paa *Pect. islandicus* og *Card. ciliatum* (B. Søm.). Meget kraftige, indtil 34 mm. høje Kolonier.

Øvrige Udbr.: Farvandene V. for Grønland, Spitzbergen, Beeren Eiland, nordlige Norge, Hvide Hav, Asiens Nordkyst.

8. Fam. Sertulariidæ.

51. *Sertularia cupressina*? L.

Reyðarfjörður („Thor“, St. 48, 1904), 150 m. (Schmidt). En 50 mm. høj Koloni. — Fáskrúðsfjörður, 38—94 m. (Hørring). — Arnarfjörður („Thor“, St. 146, 1904), 62 m. (Schmidt). — Se nærmere Forf. [35], S. 62.

De af mig før (l. c.) til denne Art henførte Eksemplarer hører maaske allesammen til næstfølgende Art, og det samme vil vistnok ogsaa blive Tilfældet med de her anførte Eksemplarer (som for Tiden ikke er mig tilgængelige til fornyet Undersøgelse). De er alle smaa og uden Gonotheker. Jeg vil derfor foreløbig opføre dem med et Spørgsmaalstegn. Se nærmere under næste Art.

52. *Sertularia tenera* G. O. Sars.

Bakkafjörður, 47—95 m., „Diana“ (A. C. Johansen). — Lodmundarfjörður („Thor“, St. 186, 1903), 23—28 m. (B. Sæm). — Berufjörður, 11 m. og Lónsvík, 75 m. (A. C. Johansen). — 13 Kvml. SSO. af Vestmanneyjar („Thor“, St. 171, 1903), 266 m. (B. Sæm.). — Vestmanneyjar („Thor“, St. 188, 1904), 66—75 m. (B. Sæm.). — Faxaflói, 2 Kvml. Ø. for Keflavík („Thor“, St. 40, 1908), 34 m. og 8¹/₂ Kvml. NV. af Gróttá Fyr („Thor“, St. 34, 1908), 50 m. (Kramp). — Hvalfjörður („Thor“, St. 167, 1904), 46 m., paa *Pect. islandicus* (Schmidt). — Samme Fjord, 85—95 m., paa *Pect. islandicus* (B. Sæm.). — Kolgratafjörður, 26—111 m., paa *Pect. islandicus* (B. Sæm.). — Breiðafjörður, 1 Kvml. SO. af Vaðstakksey, 37—64 m., Breiðasund, 62 m. og ud for Skarðstöð, 6—8 m. (B. Sæm.). — Disse Hríufjörður, 20—25 m. (G. Bárðarson). — Disse Eksemplarer naar en Højde af 5—6 cm., og flere af dem, særlig de større, har Gonotheker (se Fig. 3). — Se nærmere Forf. [35], S. 62.

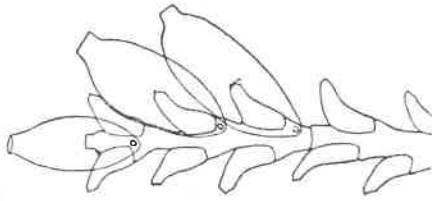

Fig. 3. *Sertularia tenera*; Gren med Gonotheker. Fra Hvalfjörður.

Kendskabet til et større Materiale indsaa jeg, at denne Karakter ikke dner som Skelnemærke imellem de to Arter, idet der hos Eksemplarer, der i andre Forhold, som Hydrothekernes Stilling og Gonothekernes Form, ganske stemmer overens med disse hos *S. tenera*, hyppig findes Grene, som er én Gang (de mindre Eksemplarer) eller gentagne Gange forgrenede (de større). Dette fremhæver Broch ogsaa [12], S. 171, som karakteristisk for de arktiske, sjældnere hos de subarktiske, Former af *S. tenera*. De Eksemplarer af denne Art, som kun har enkelte Grene, er vistnok unge

Individer. Muligvis vil disse to „Arter“ vise sig at være Varianter af en enkelt Art.

53. *Sertularia argentea* Ell.-Sol.

Vestmanneyjar („Thor“, St. 188, 1904), 66—75 m. (B. Sæm.). — Mundingen af Ísafjarðardjúp, 40—56 m., „Diana“ (Ditlevsen). — Se nærmere Forf. [35], S. 62.

54. *Sertularia Fabricii* Levinson.

Thuyaria fabricii, Broch [7], Oversigtstabel og S. 6.

Ca. 8 Kvml. Ø. for Seyðisfjörður, 110 m., fisket op paa Line

(B. Sæm.). En 6 cm. høj Koloni, med mange Gonotheker, hvoraf nogle med to, nogle med kun ét og enkelte uden Horn (se Fig. 4). — 20 Kvml. OSO. af Papey („M. Sars“, St. 91), 150 m. (Appellöf). Uden Gonotheker.

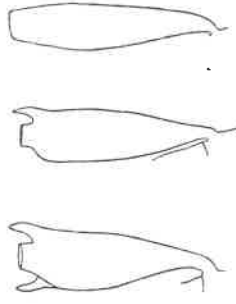

Fig. 4. *Sertularia Fabricii*. Tre Gonotheker af samme Koloni.

55. *Sertularia pumila* L.

Hafnarfjörður, Stranden, „Beskytteren“ (Fr. Johansen). — Thormóðssker (Faxaflói), Stranden (B. Sæm.). — Skarðstöð, Breiðafjörður, Stranden, paa *Ascophyllum* (B. Sæm.). — Eyjafjörður, paa Tang i Stranden (Ól. Davidsson). — Se nærmere Forf. [35], S. 63.

56. *Sertularia mirabilis* (Verr.).

Se nærmere Forf. [35], S. 63.

57. *Hydrallmania falcata* (L.).

H. falcata, Schmidt [53], S. 19.
— — — — —, Broch [7], Oversigtstabel.
— — — — —, Børup [13], S. 246.

Lodmundarfjörður („Thor“, St. 186, 1903), 23—28 m. (B. Sæm.). — Reyðarfjörður („Thor“, St. 56, 1903, St. 48, 49, 50

og 56, 1904), 95—163 m. (Schmidt). — Samme Fjord, 150 m. (H. Jónsson). — 46 Kvml. Ø. af Vatarnes („M. Sars“, St. 95), 210 m., 20 Kvml. OSO. af Papey („M. Sars“, St. 91), 150 m. og 9 Kvml. SV. af Eystraborn („M. Sars“, St. 90), 75 m. (Appellöf og Jensen). — 3 Kvml. ud for Medalland („Thor“, St. 178, 1903), 75 m. (B. Søm.); en Mængde Kolonier. — 75 Kvml. S. af Vestmanneyjar („Thor“, St. 164, 1903), 2140 m. (B. Søm.). — Vestmanneyjar, 110 m., paa en Tufsten (Th. Jónsson). — Samme Sted („Thor“, St. 175, 1903), 53 m., paa *Hal. sessile*, Skaltumper og Balaner (B. Søm.). — 13 Kvml. VSV. for Garðskagi („Thor“, St. 45, 1908), 98 m., paa *Astarte* (Kramp). Taget i Yngeltrawl, indviklet i Fangtraadene af en *Cyanea*. — Faxafló, sydlige Del, paa mange Steder, 23—50 m., ofte i stor Mængde (Kramp, Schmidt og B. Søm.). — Hvalfjörður („Thor“, St. 167, 1904), 46 m. (Schmidt). — Samme Fjord, 85—95 m. (B. Søm.). — Snæfellsnes, 56 m. „Beskytteren“ (Børup). — Kolgratafjörður, 26—12 m., paa *Bal. porcatus* (B. Søm.). — Breiðafjörður, 1 Kvml. SO. af Vaðstakksey, 37—64 m. og Breiðasund, 62 m. (B. Søm.). — Hvammsfjörður, 45 m. (B. Søm.). — Mundingen af Arnarfjörður („Thor“, St. 146, 1904), 62 m. og Ísafjardjúp („Thor“, St. 137, 1904), 115—120 m. (Schmidt). — Se nærmere Forf. [35], S. 63.

Hos unge Eksemplarer er undertiden alle Grenene korte, toradede og enkelte, og hos de ældre er dette gerne Tilfældet med et større Antal af de nederste Grene. Hos et Eksemplar fra Faxafló har jeg saaledes fundet 18 af den Slags Grene paa hver Side, inden de normale, spiralstillede fjerdedelte Grene begynde. Forholdet er altsaa et lignende som det, jeg før har omtalt hos *Thuja thuyia* (op. cit. S. 64). — Den varierer ellers i en meget betydelig Grad, idet den snart er meget sammentrængt og robust, snart meget strakt, med tynde Grene, med temmelig fjærntstillede Hydrotheker.

58. *Thuja thuyia* (L.).

Th. thuyia, Broch [7], Oversigtstabel.

Hjerabssflói („Thor“, St. 189, 1904), 110 m., paa en Basalt-

blok (B. Søm.). — Seyðisfjörður, 75 m. (H. Jónsson). — 20 Kvml. OSO. af Papey („M. Sars“, St. 91), 150 m. (Appellöf). — 9½ Kvml. SV. af Ingólfshöfði, 100 m., „Beskytteren“ (Fr. Johansen). — Grindavik, opskyllet (B. Søm.). — 2 Kvml. N. af Eldey („Thor“, St. 171, 1904), 150 m. (B. Søm.). — Faxafló, 6—10 Kvml. VSV. af Gróttá Fyr (B. Søm.). — Hvalfjörður, 85—95 m., paa *Pect. islandicus*, *Cardium groenlandicum* og *C. ciliatum* (B. Søm.). — 63 Kvml. VNV. af Látrabjarg („Thor“, St. 150, 1904), 392 m.; Mundingen af Arnarfjörður („Thor“, St. 146, 1904), 62 m. og Ísafjardjúp („Thor“, St. 137, 1904), 115—120 m. (Schmidt). De største Kolonier er 10—11,5 cm. høje. — Se nærmere Forf. [35], S. 64.

59. *Thuja lonchitis* Ell.-Sol.

Th. lonchitis, B. Sæmundsson [35], S. 65, partim.

? Reyðarfjörður, 150 m., paa en Sten (H. Jónsson). — 27 Kvml. SV. af Ingólfshöfði, 110 m., „Beskytteren“ (Fr. Johansen); en ung Koloni. — ? Faxafló, Garðsjór („Thor“, St. 278, 1904), 40 m. (Schmidt). — 4 Kvml. NO. af Garðskagi, 47 m. (B. Søm.). — Ísafjardjúp („Thor“, St. 137, 1904), 115—120 m. (Schmidt). — 6 Kvml. SSV. af Gróttá Fyr, 38 m. (B. Søm.). — Hvalfjörður, 85—95 m., mange smaa Kolonier uden Gonotheker, paa *Pect. islandicus*, *Card. groenlandicum* og *Bal. porcatus* (B. Søm.). — Se nærmere Forf., l. c.

Da der iblandt de Eksemplarer, jeg før havde henført til denne Art, findes nogle, som har vist sig at tilhøre andre Arter af denne Slægt, sætter jeg her et Spørgsmaalstegn ved Findestederne af et Par Eksemplarer, jeg ikke har kunnet underkaste et nyt Eftersyn.

60. *Thuja laxa* Allm.

Th. lypurá, Broch [7], Oversigtstabel og S. 7.

Hjerabssflói („Thor“, St. 189, 1903), 110 m., paa en Basaltblok (B. Søm.), en 6 cm. høj Koloni. — 20 Kvml. OSO. af Papey

(„M. Sars“, St. 91), 150 m. (Appelløf). — Hvalfjörður, 85—95 m.; 3—5 cm. høje Kolonier, uden Gonotheker.

Øvrige Udbr.: Grønlands Vestkyst, Havet omkring Færøerne, det norske Hav, Spitzbergen, Barents Sø, Murman Kyst, Hvide Hav, Novaja Zemlja.

61. *Thysaria carica* Levinsen.

32 Kvml. S. af Selvgstangar („Thor“, St. 176, 1904), 170 m. (B. Søm.); den øverste Del af nogle Kolonier, uden Gonotheker.

Øvrige Udbr.: Spitzbergen, Beeren Eiland, Hvide Hav, Asiens Nordkyst.

Sammenlignet med et Eksemplar fra Kara Havet er disse meget strakte, med tynde og bøjelige Grene.

62. **Thysaria arctica* (Bonnevie).

Th. lonchitis, B. Sæmundsson [35], S. 65, partim.

Vattarnes, Reyðarfjörður, c. 150 m., fisket paa Line (B. Søm). Mange, indtil 20 cm. høje, Kolonier uden Gonotheker.

Øvrige Udbr.: Mellem Spitzbergen og Beeren Eiland, Beeren Eiland, Murmankysten.

63. *Diphasia fusca* Johnst.

Selaginopsis fusca, Broch [7], Oversigtstabel.

Reyðarfjörður og Fáskrúfsfjörður, fisket op paa Line (B. Søm.); indtil 15 cm. høje Kolonier. — 20 Kvml. OSO. af Papey („M. Sars“, St. 91), 150 m., og 9 Kvml. SV. af Eystrahorn („M. Sars“, St. 90), 75 m., mange Kolonier, paa *Myt. modiolus* (Appelløf og Jensen). — 9½ Kvml. SV. af Ingólfshöfði, 100 m., „Beskytteren“ (Fr. Johansen). — Vestmanneyjar, 94 m. (Th. Jónsson). — Samme Sted („Thor“, St. 188, 1904), 66—75 m. (B. Søm.).

Øvrige Udbr.: Færøerne, Storbritannien, Norge.

64. *Diphasia abietina* (L.).

Thysaria abietina, Broch [7], Oversigtstabel.

Abietinaria abietina, Schmidt [33], S. 19.

Diphasia abietina, Børup [13], S. 246.

Løbmandarfjörður („Thor“, St. 186, 1903), 23—28 m. (B. Søm.). — Ca. 8 Kvml. Ø. for Seyðisfjörður, 110 m., fisket paa Line (B. Søm.). — Reyðarfjörður („Thor“, St. 56, 1903 og St. 48—49, 1904), 62—160 m. (Schmidt). — 20 Kvml. OSO. af Papey („M. Sars“, St. 91), 150 m. og 9 Kvml. SV. af Eystrahorn („M. Sars“, St. 90), 75 m. (Appelløf og Jensen). — 9½ Kvml. SV. af Ingólfshöfði, 100 m., „Beskytteren“ (Fr. Johansen). — 3 Kvml. ud for Meðalland („Thor“, St. 178, 1903), 53 m., og Vestmanneyjar („Thor“, St. 175, 1903); paa Smaasten (B. Søm.). — Grindavik, opskyllet, paa Laminarierødder (B. Søm.). — Faxaflói, sydlige Del, mange Steder, 23—50 m. (Kramp, Schmidt, B. Søm.). — Hvalfjörður, 85—95 m. (B. Søm.). — Snæfellsnes, 58 m., „Beskytteren“ (Børup). — Breiðarfjörður, 1 Kvml. SO. af Vadstakksey, 37—64 m. (B. Søm.). — Patreksfjörður („Thor“, St. 59, 1908), 50—15 m. (Kramp). — Mundingen af Arnarfjörður („Thor“, St. 146, 1904), 62 m. (Schmidt). — Se nærmere Forf. [35], S. 65.

65. *Diphasia flicula* Ell.-Sol.

Nordøst-Kysten, paa Kalkalger (H. Jónsson). — Løbmandarfjörður („Thor“, St. 186, 1903), 23—28 m. (B. Søm.). — Skálanes, Seyðisfjörður, 13—15 m. og Djúparvogur, 15 m., paa *Bal. porceatus* (H. Jónsson). — 9½ Kvml. SV. af Ingólfshöfði, 100 m. og Vestmanneyjar, „Beskytteren“ (Fr. Johansen). — Grindavik, opskyllet (B. Søm.). — Faxaflói, 2 Kvml. Ø. for Keflavik („Thor“, St. 40, 1908), 34 m. og 8½ Kvml. NV. af Gróttta Fyr („Thor“, St. 34, 1908), 50 m. (Kramp). — 6—10 Kvml. VSV. af Gróttta Fyr, 25—40 m., og Akranes, opskyllet (B. Søm.). — Hellnar, Snæfellsnes, opskyllet (B. Søm.). — Breiðarfjörður, 1 Kvml. SO. af Vadstakksey, 37—64 m. og Breiðasund, 62 m. (B. Søm.). — Patreksfjörður („Thor“, St. 59, 1908), 50—15 m. (Kramp). — Mundingen af Arnarfjörður („Thor“, St. 146, 1904), 62 m. (Schmidt). — Kollafjörður, Húnaflói, 8—10 m. (B. Søm.). — Se nærmere Forf. [35], S. 66.

I sit nyeste Arbejde [12], slaar Broch denne Art sammen med foregaaende til én Art. Da jeg ikke har lagt Mærke til Overgangsformer imellem dem og ikke har Tid til at foretage et nyt Gennemsyn af mit righoldige Materiale af disse to Arter, vil jeg her holde dem adskilte.

66. *Diphasia rosacea* (L.).

Vestmanneyjar („Thor“, St. 188, 1904), 80 m. (B. Søm.). — Hvalseyjar, Faxaflói, 10—26 m., paa *Hugas araneus* (B. Søm.). — Mundingen af Arnarfjörður („Thor“, St. 146, 1904), 62 m. (Schmidt). — Ud for Vestlandet, paa dybt Vand, paa *Hydrallmania* (Kr. Bjarnason). — Se nærmere Forf. [35], S. 66.

67. *Diphasia fallax* Johnst.

Dyanema fallax, Broch [7], Oversigtstabel. Hjerabflói („Thor“, St. 189, 1903), 110 m. og Loðmundarfjörður („Thor“, St. 186, 1903), 23—28 m., paa *Tub. indivisa* (B. Søm.). — 20 Kvml. OSO. af Papey („M. Sars“, St. 91), 150 m., paa *Diph. Wandelii* og 9 Kvml. SV. af Eystrahorn („M. Sars“, St. 90), 75 m., paa *Bonnevillea* (Appelløf og Jensen). — 9¹/₂ Kvml. SV. af Ingólfshöfði, 100 m., „Beskytteren“ (Fr. Johansen). — Vestmanneyjar, 95 m., paa *Antennularia ramosa* (Th. Jónsson). — Samme Sted („Thor“, St. 188, 1904), 66—75 m., paa forskellige Hydroider (B. Søm.). — Faxaflói, Garðsjór („Thor“, St. 278, 1904), 40 m. (Schmidt). — 4 Kvml. NO. af Garðstagi, 47 m. (B. Søm.), 15 cm. høje Kolonier. — 2 Kvml. Ø. for Keflavík („Thor“, St. 40, 1908), 34 m. (Kramp). — Breiðafjörður, Stykkishólmur, 56 m. (H. Jónsson). — 1 Kvml. SO. af Vabstakksey, 37—64 m. (B. Søm.), mange Kolonier med hnlige Gonotheker. — Patreksfjörður („Thor“, St. 59, 1908), 15—50 m., paa *Diph. abietina* (Kramp). — Isafjardjúp („Thor“, St. 137, 1904), 115—120 m. (Schmidt). — Se nærmere Forf. [35], S. 66.

68. *Diphasia Wandelii* Levinson.

Thysaria wandelii, Broch [7], Oversigtstabel og S. 7.

Jeg omtalte i mit forrige Arbejde [35], S. 67, et Eksempel af en *Diphasia*, uden Gonotheker, som jeg henførte til denne Art, da det i et og alt stemte fuldstændig overens med Levinson's Beskrivelse af denne, undtagen at Hydrothekerne kun sad i 2

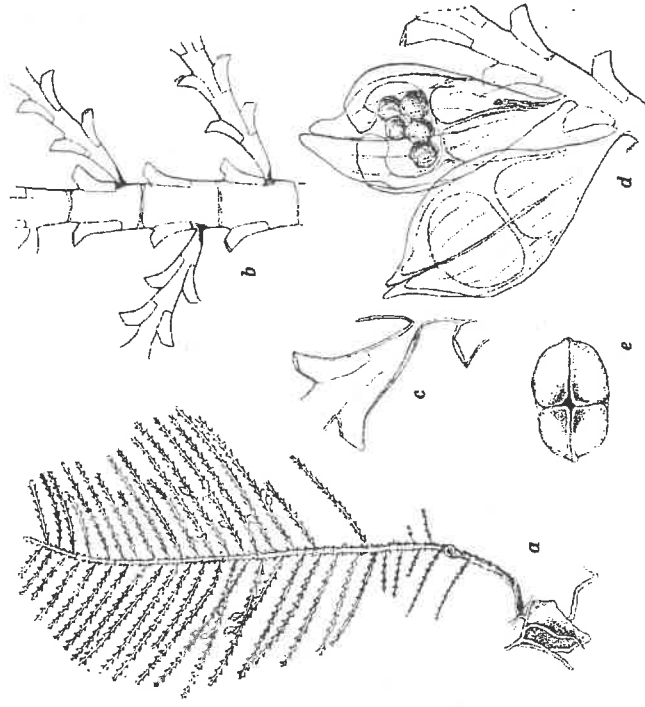

Fig. 5. *Diphasia Wandelii*. a. En Koloni fra „M. Sars“, St. 91. Nat. Størr. b. Et Stykke af Stammen, visende de mørke Tværfurer og de brune Pletter ved Grenenes Grund. c. Nederste Del af en Gren, visende Grundens fortykkede Vægge. d. Hnlige Gonotheker. e. Et hnligt Gonothek, set fra oven.

Rækker, i Stedet for i 3 hos den typiske Form. Siden har jeg faaet den fra 2 Steder til: 20 Kvml. OSO. af Papey („M. Sars“, St. 91), 150 m. (Appelløf og Jensen) og 9¹/₂ Kvml. SV. af Ingólfshöfði, „Beskytteren“ (Fr. Johansen).

De af Jensen og Johansen samlede Eksempelvar (bøge med hnlige Gonotheker) stemmer ganske overens med det ovenfor

Vidensk. Meddel. fra den naturh. Foren. 1911. Bd. 63.

omtalte, medens det af Appellöf tagne Eksemplar (som ikke er komplet og uden Gonotheker, og af Broch bestemt som *T'h. wandeli*) viser det interessante Forhold, at af dets 17 Par Grene har 2 paa den ene Side og 6 paa den anden tildels 3 Rækker Hydrotheker (Fig. 6). Haulige Gonotheker mangler hos alle Eksemplarerne, men de humlige ligner i høj Grad disse hos *D. fallax*¹⁾.

Disse Eksemplarer ligner ganske vist i flere Henseender *D. fallax*, men viser dog mange Afvigelser fra den, hvori de netop stemmer overens med *D. wandeli*. Hvad Polyparietet angaar, saa

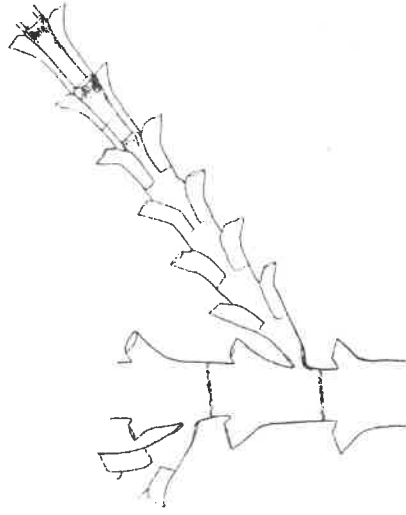

Fig. 6. *Diphasia wandeli*. Brudstykke af Stammen af en Koloni fra „M. Sars“, St. 91, med en Gren, der begynder med Hydrotheker i to Rækker, men længere ude har den 3 Rækker.

hos *D. fallax*, hvor ogsaa Grenene ofte er delte. Grenene er afvekslende og ligger i ét Plan. Hydrothekerne er strengt modsatte (ofte subalternerende hos *D. fallax*).

Da haulige Gonotheker ikke findes hos disse Eksemplarer, kan en Sammenligning ikke anstilles. De humlige Gonotheker ligner, som allerede berørt, i høj Grad dem hos *D. fallax*; dog synes jeg, at Hjørnerne hos mine Eksemplarer er mere bladformede

¹⁾ Hr. Inspektør Levinssen har gjort mig den Tjeneste at undersøge alle disse Eksemplarer, men han er af den Mening, at de nærmest maa betragtes som hørende til *D. fallax*.

(i tangential Retning) og i det hele taget større end hos *D. fallax*. Hos *D. wandeli* er de beskrevne Gonotheker vel kun haulige.

Den habituelle Forskel imellem mine Eksemplarer og *D. fallax* fremtræder meget skarpt, naar jeg har set ét Eksempel paa *D. fallax* vokser paa den anden. Og i Forbindelse dermed vil jeg fremhæve, at den omtalte Form lader til at vokse paa døde Genstande, medens *D. fallax* hyppigst vokser paa andre Hydroider eller Bryozøer. — Overgange imellem de to Former har jeg ikke kunnet finde. Det bør ogsaa fremhæves, at den omtalte Form kun er fundet i det kolde Vand (ved Island), eller nær ved Grænsen imellem dette og det varme Vand.

Af disse Grunde og særlig den, at denne Form kan optræde med Grene, der bærer 3 Rækker Hydrotheker, vil jeg foreløbig henføre den til *D. wandeli*¹⁾. Kendskabet til et større Materiale vil vise, hvor til den rettest bør henføres.

69. *Sertularella rugosa* (L.).

Reykjavik, i Stranden, paa *Balanus* (B. Søm.). — Faxaflói, 6 og 10 Kvml. VSV. af Gróttu Fyr, 23 og 38 m., og Hvalseyjar, 10—26 m. (B. Søm.). — Breiðafjörður, 1 Kvml. SO. af Vabstaksey, 37—64 m., paa *Delesseria* (B. Søm.). — Se nærmere Forf. [35], S. 67.

70. *Sertularella polyzonias* (L.).

S. polyzonias, Broch [7], Oversigtstabel. Lømundarfjörður („Thor“, St. 186, 1903), 23—28 m., paa *Tub. indivisa* (B. Søm.). — 20 Kvml. OSO. af Papey („M. Sars“, St. 91), 150 m. (Appellöf). — Vestmanneyjar („Thor“, St. 188, 1904), 66—75 m. (B. Søm.). — 13 Kvml. VSV. af Garðskagi („Thor“, St. 45, 1903), 98 m., paa en Svamp (Kramp). — Se nærmere Forf. [35], S. 67.

¹⁾ Hos *Thajaria arctica* (Bonnievie) forekommer ogsaa en Foranderlighed i Hydrothekrækkernes Antal; jvfr. Broch [12], S. 177.

71. *Sertularella tricuspidata* Alder.

S. tricuspidata, Broch [7], Oversigtstabel.

— — — — —, Børup [13], S. 244 og 245.

Loðmundarfjörður („Thor“, St. 186, 1903), 23—28 m. (B. Søm.). — 20 Kvml. OSO. af Papey („M. Sars“, St. 91), 150 m. (Appellöf og Jensen). — 9¹/₂ og 27 Kvml. SV. af Ingólfshöfði, 100 m. og 110 m., „Beskytteren“ (Fr. Johansen). — Vestmann-eyjar („Thor“, St. 188, 1904), 75 m. (B. Søm.). — Grindavik, opskyllet paa *Laminaria-Rødder* (B. Søm.). — Faxaflói, 2 Kvml. Ø. for Keflavik („Thor“, St. 40, 1908), 34 m. (Kramp). — 6 og 10 Kvml. VSV. af Gróttta Fyr, 23 og 28 m. (B. Søm.). — Grundarfjörður, Snæfellsnes og Breiðafjörður, 9 Kvml. SO. af Skor, 13—23 m., „Beskytteren“ (Børup). — Patreksfjörður („Thor“, St. 59, 1908), 50—15 m. (Kramp). — Munden af Arnarfjörður („Thor“, St. 146, 1904), 62 m. (Schmidt). — Se nærmere Forf. [35], S. 68.

*72. *Sertularella Gayi* (Lmrx.).

9¹/₂ Kvml. SV. af Ingólfshöfði, 100 m., „Beskytteren“ (Fr. Johansen); 30 cm. høj øverste Del af en Koloni. — 13 Kvml. SSO. af Vestmanneyjar („Thor“, St. 171, 1903), 266 m. (B. Søm.). 2 Kolonier, den højeste 9 cm.

Øvrige Udbr.: Nordamerikas Østkyst, Grønland, Færøerne, Shetland, Storbritannien, Nordsøen, Sverigs Vestkyst, Norges Kyster, Berings Havet, Sydafrika, Middelhavet.

73. *Sertularella tamarisca* (L.).

Dynamena tamarisca, Broch [7], Oversigtstabel.

9 Kvml. SV. af Eystraörn („M. Sars“, St. 90), 75 m. (Appellöf). — 27 Kvml. SV. af Ingólfshöfði, 110 m., „Beskytteren“ (Fr. Johansen). — Vestmanneyjar („Thor“, St. 188, 1904), 78 m. (B. Søm.). — Isafjardardjúp („Thor“, St. 137, 1904), 115—120 m. (Schmidt); en 11 cm. høj Koloni med Gonotheker. — Se nærmere Forf. [35], S. 68.

9. Fam. Haleciidæ.

*74. *Halecium halecinum* (L.).

Vestmanneyjar („Thor“, St. 188, 1904), 78 m. (B. Søm.); nogle indtil 15 cm. høje Kolonier, uden Gonotheker. — Faxaflói, 6 og 10 Kvml. VSV. af Gróttta Fyr, 23 m. og 38 m. (B. Søm.); mange Kolonier, med Gonotheker. — Hvalfjörður, 55 m. og 85—95 m., paa *Pect. islandicus*, *Card. groenlandicum* og *Myt. modiolus* (B. Søm.); mange, indtil 10 cm. høje, Kolonier, enkelte med Gonotheker.

Øvrige Udbr.: England til Adriaterhavet, Danmark, Norge til det Hvide Hav, Beeren Eiland, Beringshavet og Alaska, Stille Hav.

75. *Halecium muricatum* Ell.-Sol.

Reyðarfjörður, 150 m., en 12 cm. høj Koloni, og Djúpavogur, 15 m., paa *Bal. porcatus* (H. Jónsson). — Indløbet til Hornafjörður (Hørring). — Faxaflói, 2 Kvml. Ø. for Keflavik („Thor“, St. 40, 1908), 34 m. (Kramp). — 16 Kvml. NV. af Akranes, 50 m. og Hvalseyjar, 10—26 m. (B. Søm.). — Breiðafjörður, 1 Kvml. SO. af Vaðstakksey, 37—64 m. (B. Søm.). — Munden af Arnarfjörður („Thor“, St. 146, 1904), 62 m. (Schmidt). — Se nærmere Forf. [35], S. 69.

76. *Halecium Beanii* (Johnst.).

H. Beanii, Børup [13], S. 245 og 246.

Vestmanneyjar („Thor“, St. 188, 1904), 66—78 m. (B. Søm.); en Mængde Kolonier med Gonotheker, tildels paa *Hal. sessile*. — Snæfellsnes, 56 m., „Beskytteren“ (Børup). — Kolgrafafjörður, 12—26 m., paa *Bal. porcatus* (B. Søm.); Gonotheker tilstede i Mængde. — Se nærmere Forf. [7], S. 69.

77. *Halecium labrosum* Alder.

Reyðarfjörður („Thor“, St. 49, 1904), 95 m. (Schmidt). En tæt og stærkbygget Koloni, med en Mængde Gonotheker. Alle de

yngre Grene (eller Grenenes yngre Dele) synes faldne af og Hydrotheker ikke udviklede (Vinterdvale? Taget d. 30. April. Bundtemperatur + 1,20°). — Vestmanneyjar („Thor“, St. 175, 1903 og St. 188, 1904), 53 og 66—75 m. (B. Søm.). Nogle, indtil c. 9 cm. høje Kolonier, uden Gonothekeer. — Se nærmere Forf. [7]. S. 69.

Hal. crenulatum Hincks er, ifølge Broch [12]. S. 150 kun at betragte som en Varietet af sidstnævnte Art. Jeg anførte den før (op. cit. S. 70) som fundet ved Island.

*78. *Halecium tenellum* Hincks.

Faxaflói, 2 Kvml. Ø. for Keflavik („Thor“, St. 40, 1908). 34 m. (Kramp). — Hvalfjörður („Thor“, St. 167, 1904), 46 m., paa *Sert. tenera* (Schmidt). — Samme Fjord, 85—95 m., paa *Thuj. thuya* (B. Søm.). — Faxaflói, Hvalseyjar, 10—26 m., paa *Hyas araneus* (B. Søm.). — Breiðafjörður, 1 Kvml. SO. af Vadstaksey, 37—64 m., paa *Delesseria, Hyas* og *Hydralmania* (B. Søm.). En Mængde Kolonier, deriblandt nogle med hnlige Gonothekeer. Alle de andre her anførte Eksemplarer er uden Gonothekeer, men Ligheden imellem dem er saa stor, at jeg maa anse dem alle for at være denne Art. Ringdelingen er overalt meget stærkt udpræget. Deres største Højde er 25 mm.

Øvrige Udbr.: Nordamerikas Kyster, Grønlands Vestkyst, Azorerne, Storbritannien, Helgoland, Jan Mayen, Hvide Hav, Kara-havet?, Ildlandet, Australien?.

*79. *Halecium sessile* Norman.

27 Kvml. SV. af Ingólfshöfði, 110 m., „Beskytteren“, (Fr. Johansen). — Vestmanneyjar („Thor“, St. 175, 1903 og St. 188, 1904), 53 og 66—75 m. (B. Søm.); nogle 14—20 cm. høje Kolonier. Gonothekeer har jeg ikke fundet.

Øvrige Udbr.: Nordamerikas Østkyst, Storbritannien, nordlige Norge.

*80. *Halecium curvicaule* v. Lorenz.

1/2 Kvml. Ø. for Langanes („Thor“, St. 78, 1908), 45 m., Yngeltrawl, 35 m. Wire (Kramp). Et lille Brudstykke af en Koloni, uden Gonothekeer.

Øvrige Udbr.: Jan Mayen, Beeren Eiland, Murmankysten.

81. *Halecium minutum* Broch.

H. minutum, Broch [7], Oversigtstabel og S. 4.

20 Kvml. OSO. af Papey („M. Sars“, St. 91), 150 m., og 9 Kvml. SV. af Eystrahorn („M. Sars“, St. 90), 75 m., paa *Bonneviella, Tub. indivisa* og *Hydralmania* (Appellóf og Jensen). — Isa-fjardárdjúp („Thor“, St. 137, 1904), 115—120 m., paa *Thuj. lonchitis* (Schmidt). Alle disse Eksemplarer med Gonothekeer.

Øvrige Udbr.: Færøerne, Spitzbergen.

10. Fam. **Plumulariæ.**

82. *Antennularia antennina* (L.).

A. antennina, Broch [7], Oversigtstabel.

20 Kvml. OSO. af Papey („M. Sars“, St. 91), 150 m. (Appellóf og Jensen); en Mængde indtil 35 cm. høje Kolonier. — Se nærmere Forf. [35], S. 70.

*83. *Antennularia ramosa* Lmk.

Vestmanneyjar, 95 m. (Th. Jónsson); en 16 cm. høj Koloni. — Samme Sted („Thor“, St. 188, 1904), 66—75 m. (B. Søm.).

Øvrige Udbr.: Skotland, Shetland, Skagerrak.

*84. *Plumularia pinnata* (L.).

27 Kvml. SV. af Ingólfshöfði, 110 m., „Beskytteren“ (Fr. Johansen). En 5 cm. høj Koloni, med 3—4 Grene paa hvert Internodium, foroven som oftest 3.

Øvrige Udbr.: Storbritannien, Nordsøen, Skagerrak, Norges Vestkyst, Indiske Hav.

*85. *Plumularia gracillima* G. O. Sars.

9 1/2 Kvml. SV. af Ingólfshöfi, 100 m., „Beskytteren“ (Fr. Johansen); indtil 5,5 cm. høje Kolonier.

Den ligner i mange Henseender *P. groenlandica* (Levinson [22], S. 206). Dens Førgreningsforhold er de samme, ligeledes mangler Grenenes korte hydrothekløse Led hyppig, eller disse er, som Levinson formoder, voksede sammen med næste hydrothekbærende Led, hvis Antal af Nematophorer nedenfor Hydrotheket da er vekslende, snart kun ét (intet), snart (ved Leddenes Sammen-smæltning?) tre (fire); men nogen Regelmæssighed i disse Forhold har jeg ikke kunnet finde. Rimeligvis er disse to Arter meget nærbeslægtede.

Øvrige Udbr.: Norges Vestkyst, Nordamerikas Østkyst.

*86. *Plumularia setacea* (Ellis).

Vestmanneyjar, 95 m., paa *Ant. ramosa* (Th. Jónsson); mange, indtil 3 cm. høje Kolonier med Gonotheker.

Øvrige Udbr.: Norges Vestkyst, Helgoland, Storbritannien, Middelhavet, Ceylon, Sydaustralien, Ny Zeeland, Japan, Nord- og Sydamerikas Vestkyst, Florida.

87. *Plumularia Catharina* Johnst.

5 Kvml. SO. for Vestmanneyjar („Thor“, St. 163, 1903), 150 m., paa Örmerør (B. Sæm.). En Mængde Kolonier, med hanelige og humlige Gonotheker.

Øvrige Udbr.: Nordamerikas Østkyst, Storbritannien, Nordsøen, Norges Vestkyst.

*88. *Plumularia frutescens* Ell.-Sol.

9 Kvml. SSO. af Vestmanneyjar („Thor“, St. 168, 1903), 510 m., paa *Oculina* (B. Sæm.). Mange kraftige, indtil 7 cm. høje Kolonier.

Øvrige Udbr.: Norges Vestkyst, Shetland, Storbritannien, sydlige Indiske Hav (Kerguelen m. m.).

11. Fam. *Aglaopheniidae*.*89. *Thecocarpus radicellatus* Sars.

Vestmanneyjar („Thor“, St. 163, 1903), 130 m. (B. Sæm.); en 15 cm. høj Koloni, uden Gonotheker. — 32 Kvml. S. af Selvogstanger („Thor“, St. 176, 1904), 178 m. (B. Sæm.); en 4 cm høj Koloni, med „Corbula“, men uden Gonotheker.

Øvrige Udbr.: Nordamerikas Østkyst, Færøerne, Norges Vestkyst, Storbritannien, Middelhavet (Neapel), Stille Hav.

90. *Cladocarpus Holmii* Levinson.

Se nærmere Forf. [35], S. 70.

Der vilde maaske være Grund til her at give en Oversigt over Hydroidernes horizontale og vertikale Udbredning ved Island, men da der endnu savnes Materiale fra Nord- og Nordøstkysten, og da flere af Arterne endnu trænger til en Revision m. H. t. deres Begrænsning (og muligvis ogsaa til deres rigtige Bestemmelse), saa anser jeg det for rigtigst at lade dette vente en Tid endnu, især da jeg har Haab om i en nær Fremtid at faa hele det islandske Materiale revideret.

Jeg anstillede i mit forrige Arbejde [35], S. 72—73 en kort Sammenligning mellem Islands og Nabolandenes Hydroidfauna og fremhævede, at den særlig slutter sig til den nord- og vestevropæiske, især til Storbritanniens. De i dette Arbejde anførte nye Arter (Broch's indbefattet) gør ingen væsentlig Forandring i denne Henseende; de fleste af dem er fælles for Storbritannien, Nordatlantehavet, Norge og Island. Af de for Tiden ved Island kendte 91 Arter forekommer de 65 ved Storbritannien, 61 ved Norge, 40 ved Grønland og 28 ved Nordamerikas Østkyst. — Den islandske Hydroidfauna er, ligesom den islandske Havfauna i det hele taget, en Blanding af atlantiske (kosmopolitiske), subarktiske

(boreale) og arktiske Former, hvad der er en naturlig Følge af de hydrografiske Forhold; men det skal jeg ikke komme nærmere ind paa denne Gang.

Litteraturfortegnelse.

1. Allman, G. Report on the Hydrozoa dredged by H. M. S. "Challenger" during the years 1873—76, Part I, Plumulariæ. Challenger Zoology, Vol. VIII, 1883.
2. — Report on the Hydrozoa dredged by H. M. S. "Challenger" during the years 1873—76, Part II, The Tubulariæ etc.: Challenger Zoology, Vol. XXIII, 1888.
3. Bergh, R. S. Goplepolyper (Hydrozoer) fra Karahavet; Dijnjphnatogetets zoologisk-botaniske Udbytte, 1887.
4. Bonnevie, Kr. Neue norwegische Hydrozoen. Bergens Museums Aarbog, 1898.
5. — Hydrozoa. Den norske Nordhavsekspedition, XXVI, Zoologi, 1899.
6. — Hydrozoen, Meeresfauna von Bergen, 1901.
7. Broch, Hj. Die von dem norwegischen Fischer-Dampfer "Michael Sars" in den Jahren 1900—1902 in dem Nordmeer gesammelten Hydrozoen. Bergens Museums Aarbog, 1903.
8. — Nordsee-Hydrozoen, von dem norwegischen Fischer-Dampfer "Michael Sars" in den Jahren 1903—1904 gesammelt, etc. Bergens Museums Aarbog, 1905.
9. — Hydrozoen und Medusen. Report of the Second Norwegian Arctic Expedition in the "Fram" 1898—1902, 1907.
10. — Hydrozoenuntersuchungen. I. Thecaphore Hydrozoen von dem nördlichen Norge, etc. Tromsø Museums Aarshefter, 29, 1908.
11. — Hydrozoenuntersuchungen. II. Zur Kenntniss der Gattungen *Bonnevillea* und *Lactorella*. Nyt Magazin for Naturvidenskaberne, Bd. XLVII, 1909.
12. — Die Hydrozoen der arktischen Meere. Fauna Arctica, Bd. V, 1909.
13. Børup, O. Beretning om Dampminebaaden "Beskytterens" Fiskeriundersøgelse 1907. Fiskeriberetningen 1906—1907, 1908.
14. Clarke, S. F. Reports on the scientific results of the Expedition to the Eastern Tropical Pacific, etc. VIII. The Hydrozooids. Memoirs of the Mus. of Comp. Zoology at Harvard College, Vol. XXXV, No. 1, 1907.
15. Hartlaub, Cl. Revision der *Sertulariella*-Arten. Abhandlungen aus dem Gebiete der Naturwissenschaften. Bd. XVI, 1901.
16. — Die Hydrozoen der magalhacensischen Region und

- chilenischen Küste. Zool. Jahrbücher, Supplement VI. Fauna chilensis. B. III. H. 3, 1905.
17. Hickson, S. J. Coelenterata and Ctenophora. The Cambridge Natural History, Vol. I, 1906.
18. Hincks, Th. A. History of the British Hydroid Zoophytes, 1868.
19. — On Deep-water Hydrozoa from Iceland¹⁾. Annals nat. hist. 4. Ser. Vol. XIII, 1874.
20. — On Norwegian Hydrozoa from deep-water; Annals nat. hist. 4. Ser. Vol. XIII, 1874.
21. Hjort, J. Norges Fiskerier, I.—II, 1905.
22. Levisen, G. M. R. Meduser, Ctenophorer og Hydrozoer fra Grønlands Vestkyst; Vidensk. Medd. fra naturhist. Foren. i København, 1892, 1893.
23. — Om Fornyelsen af Ernæringsindividerne hos Hydrozoerne; Vidensk. Medd. fra naturhist. Foren. i København, 1892, 1893.
24. — Annulata, Hydrozoa etc. Videnskabeligt Udbytte af Karonbaaden "Hauch"s Togter i 1883—86, 1893.
25. Mohr, N. Forsøg til en islandsk Naturhistorie, 1786.
26. Olafsen, E. og Povelsen, B. Reise igennem Island, 1772.
27. Nutting, C. C. American Hydrozoa. Part I. The Plumulariæ. Smithsonian Institution. Special Bulletin, 1900.
28. — American Hydrozoa. Part II. Sertulariæ. Smithsonian Institution. Special Bulletin, 1904.
29. Sars, G. O. Bidrag til Kundskaben om Dyrelivet paa vore Havbanker. Vidensk. Selskabs Forhandl. for 1872, 1872.
30. — Bidrag til Kundskaben om Norges Hydrozoer. Vidensk. Selskabs Forhandl. for 1873, 1873.
31. Sars, M. Bemærkninger om fire norske Hydrozoer. Vidensk. Selskabs Forhandl. for 1862, 1863.
32. — Nye og mindre bekendte Coelenterater. Fauna littoralis Norvegica, 3. H. 1877.
33. Schmidt, Johs. Fiskeriundersøgelser ved Island og Færøerne i Sommeren 1903. Skrifter udg. af Kommissionen f. Havundersøgelser. No. 1, 1904.
34. Sæmundsson, B. *Auisicus pulcher*, en ny Goplepolypp med frie Meduser. Zool. Meddel. fra Island, V. Vidensk. Medd. fra naturhist. Foren. i København, 1899, 1899.
35. — Bidrag til Kundskaben om de islandske Hydrozoer. Vidensk. Medd. fra naturhist. Foren. i København, 1902, 1902.
36. Winther, G. Fortegnelse over de i Danmark og dets nordlige Blande fundne hydrozoide Zoophyter. Naturhist. Tidsskrift, 3. Række, 12. B. 1879—1880.

¹⁾ Fejlagtigt i Stedet for Greenland.